

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Václava Novotného a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobkyně **P. T. T.**, zastoupené JUDr. Petrem Práglem, advokátem se sídlem v Ústí nad Labem, Dlouhá č.5, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra,** pošt. schránka 21/OAM, Nad Štolou 3, Praha 7, o udělení azylu v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 3. 2003, č.j. 59 Az 15/2003 -15, ve znění opravného usnesení téhož soudu ze dne 10. 6. 2003, č. j. 59Az 15/2003 - 48,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovanému se náhrada nákladů **nepřiznává**.

Odůvodnění:

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně jako stěžovatelka domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 3. 2003, č. j. 59 Az 15/2003 - 15, jímž byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 26. 8. 2002, č. j. OAM-12471/VL-16-C10-2001.

Rozhodnutím žalovaného Ministerstva vnitra nebyl stěžovatelce udělen azyl v České republice z důvodů nesplnění podmínek uvedených v ustanoveních § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a zároveň bylo žalovaným rozhodnuto podle § 28 zákona o azylu, že se na ni nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Proti rozhodnutí žalovaného rozhodnutí podala stěžovatelka jako žalobkyně 26. 9. 2002 opravný prostředek, o němž ve smyslu ust. § 129 odst.2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.) rozhodoval Krajský soud v Plzni. Rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 3. 2003, č. j. 59 Az 15/2003 byla žaloba ze dne 26. 9. 2002 jako nedůvodná zamítnuta .

Proti rozhodnutí soudu podala stěžovatelka kasační stížnost, ve které namítá podle ustanovení § 103 odst.1 písm. a/ s. ř. s. nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení . Dále namítá ve smyslu ust. § 103 odst.1 písm.b/ s. ř. s. vady řízení, spočívající v tom, že skutková podstata, z níž žalovaný správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech, neboť správní orgán nevzal v úvahu skutečnost, že se stěžovatelka jako žadatelka o azyl nedopustila ve Vietnamské socialistické republice ani v ČR žádného trestného činu (§ 15 zákona o azylu). Dále žalovaný nevzal v úvahu skutečnou situaci ve Vietnamské socialistické republice a zvláště pak postavení žen, o čemž objektivně vypovídají zprávy Ministerstva zahraničí USA za r. 2000 – 2002. Stěžovatelka je navíc v současné době těhotná (otcem dítěte je občan České republiky) a je proto nutno jí poskytnout ochranu z hlediska možného ohrožení života a zdraví stěžovatelky i dítěte. Z tohoto důvodu se stěžovatelka neúčastnila jednání v době rozhodování. Stěžovatelka je proto názoru, že správní orgán při bedlivějším a širším posouzení její situace mohl dojít k pro ni příznivějšímu rozhodnutí. Současně tvrdí, že její žádost o udělení azylu nebyla hodnocena ve smyslu § 14 zákona o azylu z humanitárních důvodů.

Stěžovatelka dále uvedla, že napadený rozsudek Krajského soudu v Plzni je v jeho písemném vyhotovení zatížen vadou, neboť v něm chybí uvedení dne a místa jeho vyhlášení

V doplnění kasační stížnosti ze dne 14. 5. 2003 stěžovatelka opět poukázala na svůj spořádaný život v ČR a nutnost ochrany očekávaného dítěte před všemi formami útisku ve smyslu čl. 2 a násl. Úmluvy o právech dítěte .

V doplnění kasační stížnosti stěžovatelka nově namítla ve vztahu k výroku soudu, že dle § 152 o. s. ř. se rozhoduje o věci samé a proto i výrok soudu ve věcech správního soudnictví by měl pokrýt celý předmět řízení.

Dne 14. 5. 2003 podala stěžovatelka ve smyslu ust. § 107 s. ř. s. žádost o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný v písemném vyjádření ke kasační stížnosti popřel oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť napadené rozhodnutí netrpí nezákonností a kasační stížnost není důvodná. Kasační stížností je vyslovována pouze obecná kritika nepříznivých společenských poměrů v zemi původu . Žalovaný je názoru, že jak správním orgánem, tak i soudem bylo zcela jednoznačně prokázáno, že nebyly shledány okolnosti, ze kterých by plynulo, že by stěžovatelka byla ve své vlasti pronásledována z důvodů, uvedených v § 12 zákona o azylu, ale skutečnými důvody pro opuštění vlasti byly důvody pouze ekonomické. V daném případě nebyly shledány ani důvody pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu, když současně uvedl, že na udělení humanitárního azylu podle ustanovení § 14 zákona o azylu neexistuje právní nárok. Vzhledem k okolnostem případu žalovaný navrhuje, aby soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

Nejvyšší správní soud posoudil v prvé řadě nezbytnost vydání rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti dle § 107 s. ř. s. a dospěl k závěru, že

o něm není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti věcně rozhodováno bez prodlení, tj. neprodleně po jejím předložení Nejvyššímu správnímu soudu a po nezbytném poučení účastníků řízení , neboť se jedná o věc, která byla vyřízena v souladu s ustanovením § 56 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. přednostně.

Ze správního spisu vyplynulo, že stěžovatelka podala žádost na zahájení řízení o udělení azylu dne 21. 12. 2001, ve které uvedla, že svoji vlast opustila z ekonomických důvodů, neboť nemohla sehnat zaměstnání, rodiče se rozešli a ona se neměla o koho opřít. Jiné než ekonomické důvody neuvedla ani při pohovoru k žádosti o udělení azylu dne 7. 8. 2002. Žalovaný proto svým rozhodnutím z 26. 8. 2002, č. j. OAM-12471/VL-16-C10-2001 azyl neudělil z důvodu nesplnění podmínek dle § 12, § 13 odst.1,2 a § 14 zákona o azylu a konstatoval, že se na stěžovatelku nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

V opravném prostředku proti rozhodnutí o neudělení azylu stěžovatelka pouze uvedla, že nesouhlasí s důvody neudělení azylu, má své důvody proč se nemůže do Vietnamu vrátit, neboť by neměla práci a neměla by kde bydlet.

Krajský soud v Plzni dospěl při přezkoumávání rozhodnutí žalovaného ke stejnému závěru jako žalovaný správní orgán, tedy že ekonomické důvody pro udělení azylu nenáleží k zákonem o azylu taxativně vymezeným důvodům udělení azylu, přičemž v době řízení o udělení azylu byly jediným žalobkyní uváděným důvodem pro udělení azylu . Na základě výše uvedeného proto soud dospěl k závěru, že žalobkyní napadené rozhodnutí netrpí nezákonností a žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené rozhodnutí Krajského soudu v Plzni v mezích důvodů uplatněných ve smyslu ust. § 103 odst.1 písm. a/ a b/ s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Dle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Dle § 13 zákona o azylu se rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14, se v případě hodném zvláštního zřetele udělí azyl za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení azylu nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12. Rodinným příslušníkem se pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1 rozumí manžel azylanta, svobodné dítě azylanta mladší 18 let, nebo rodič azylanta mladšího 18 let. Předpokladem udělení azylu za účelem sloučení rodiny manželu azylanta je trvání manželství před udělením azylu azylantovi.

Dle § 14 zákona o azylu jestliže v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

Důvody pro podání kasační stížnosti jsou taxativně vymezeny v ust. § 103 odst.1 písm. a/ – e/ s. ř. s.

Stěžovatelka jako jeden z důvodů podání kasační stížnosti uvedla § 103 odst.1 písm.a/ s. ř. s., ve vztahu ke kterému pouze uvedla, že tento důvod spatřuje v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Argumentace stěžovatelky, pokud se týká tohoto žalobního důvodu je však zcela nekonkrétní a to jak po skutkové, tak po právní stránce.

Tvrzená nezákonnost, spočívající v nesprávném právním posouzení věci soudem v předcházejícím řízení spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikována nesprávná právní věta, popř. je sice aplikována správná právní věta, ale tato je nesprávně vyložena. Vztah mezi skutkovým zjištěním a právním posouzením lze charakterizovat tak, že jde o aplikaci právní normy na konkrétní případ nebo situaci .

Krajský soud byl při posuzování zákonnosti rozhodnutí žalovaného správního orgánu vázán v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s. rozsahem a důvody opravného prostředku, které však stěžovatelka uvedla velice neurčitě a při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Ze spisového materiálu, tak jak byl předložen krajskému soudu, jednoznačně vyplynulo, že stěžovatelka nikdy nevyvíjela žádnou činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ani se sama nijak politicky neangažovala, její důvody pro udělení azylu jsou pouze ekonomické a osobní, a z tohoto důvodu nesplňuje podmínky pro udělení azylu ve smyslu § 12 zákona o azylu. Správní orgán a následně i soud se proto tvrzené nezákonnosti ve smyslu § 103 odst.1 písm. a/ s. ř. s. nedopustili.

Dalším z důvodů podání kasační stížnosti jsou tvrzené vady řízení ve smyslu § 103 odst.1 písm.b/ s. ř. s. .Stěžovatelka napadá rozhodnutí soudu prvního stupně z důvodu, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech a že byl porušen zákon, když skutkový stav věci byl podle názoru stěžovatelky nedostatečně zjištěný, nesprávně a neobjektivně vyhodnocený a to ve vztahu k neudělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu.

Skutková podstata, z níž správní orgán vycházel v napadeném rozhodnutí, je se spisy v rozporu, pokud skutkový materiál, jinak dostačující k učiněnému správnému skutkovému závěru, ve spisu obsažený, vede k jiným skutkovým závěrům, než jaký učinil rozhodující orgán. Skutková podstata nemá oporu ve spisech, chybí-li ve spisech podklad pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem, resp. je nedostačující k učinění správného skutkového závěru.

Takové vady řízení však nebyly shledány. V daném případě nelze za vady řízení považovat skutečnost, že správní orgán nevzal v úvahu, že se stěžovatelka jako žadatelka o azyl nedopustila ve Vietnamu ani v ČR žádného trestného činu ve smyslu § 15 zákona o azylu, neboť toto ustanovení upravuje důvody vylučující udělení azylu v případech, kdy by byly pro jeho udělení naplněny zákonné podmínky dle § 12 zákona o azylu. Tato situace však u stěžovatelky nenastala. Jak vyplynulo ze spisu, žalovaný se ani při zkoumání podmínek pro udělení azylu nedopustil vady řízení, neboť se důkladně zabýval situací v zemi stěžovatelky, přičemž vycházel ze Zprávy o dodržování lidských práv za r. 2000 a 2001, vydanou Ministerstvem zahraničních věcí USA. Po posouzení stavu ve vlasti stěžovatelky

a s přihlédnutím k její výpovědi dospěl správní orgán k závěru, že zde nejsou dány podmínky pro udělení azylu ve smyslu ani ve smyslu ustanovení § 12 a § 13 odst.1, 2, ani humanitárního azylu ve smyslu ustanovení § 14 . Na udělení humanitárního azylu nevzniká žadateli právní nárok, rozhodnutí správního orgánu o něm je věcí jeho volné úvahy - diskrečního oprávnění , které však soudnímu přezkumu nepodléhá .

K námitce stěžovatelky, uplatněné až v řízení před Nejvyšším správním soudem v kasační stížnosti, že s ohledem na její současné těhotenství (otcem dítěte je občan České republiky), je nutné jí poskytnout ochranu z hlediska možného ohrožení života a zdraví jejího i dítěte a chránit očekávané dítě před všemi formami útisku ve smyslu čl. 2 a násl. Úmluvy o právech dítěte, je nutno poznamenat, že se touto skutečností Nejvyšší správní soud nemohl zabývat s ohledem na ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s. . Dle tohoto ustanovení nepřihlíží Nejvyšší správní soud ke skutečnostem, které stěžovatelka uplatnila poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí.

Soud chápe situaci, ve které se stěžovatelka nachází, nelze ji však řešit v rámci tohoto řízení, ale není vyloučena možnost, aby požádala při splnění podmínek, daných ust. § 65 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, o povolení trvalého pobytu .

Stěžovatelka dále uvedla, že napadený rozsudek Krajského soudu v Plzni je v jeho písemném vyhotovení zatížen vadou, neboť v něm chybí uvedení dne a místa jeho vyhlášení. Usnesením Krajského soudu v Plzni ze dne 19. 5. 2003 byla stěžovatelka vyzvána k předložení důkazu o tom, že napadený rozsudek vykazuje vadu, spočívající v absenci uvedení dne a místa jeho vyhlášení. Stěžovatelka předložila na výzvu soudu fotokopii první až čtvrté strany stejnopisu rozsudku. Dle spisového materiálu, který má Nejvyšší správní soud k dispozici se namítané náležitosti rozsudku nacházejí na jeho páté straně, kde se kromě uvedení dne a místa jeho vyhlášení nachází rovněž pokračování poučení o kasační stížnosti, další podstatná náležitost písemného vyhotovení rozsudku dle § 54 s. ř. s - podpis předsedy senátu a dále otisk úředního razítka. Tato pátá strana písemného vyhotovení rozsudku však stěžovatelkou předložena nebyla. Nelze tedy jednoznačně přisvědčit jejímu tvrzení, že písemné vyhotovení rozsudku, které obdržela, je zatíženo touto vadou, a to i s ohledem na skutečnost, že v soudním spise je založen originál písemného vyhotovení rozsudku a jeho zkráceného znění dle § 49 odst. 11 s. ř. s., které těmito napadenými vadami netrpí.

V doplnění kasační stížnosti stěžovatelka nově namítla ve vztahu k výroku soudu, že dle § 152 o. s. ř. se rozhoduje o věci samé a proto i výrok soudu ve věcech správního soudnictví by měl pokrýt celý předmět řízení.

Krajský soud v Plzni postupoval v řízení o podaném opravném prostředku stěžovatelky dle soudního řádu správního , který nabyl účinnosti dne 1. 1. 2003 Řízení o opravném prostředku (žalobě) proti rozhodnutí správního orgánu v azylové věci dle § 32 zákona o azylu je řízením sporným, zahajovaným výlučně na návrh. V tomto řízení je předmět řízení vymezen žalobním petitem, což je v případě napadeného rozhodnutí správního orgánu návrh na jeho zrušení . Soud rozhoduje o celém předmětu řízení, výrok rozsudku musí ve smyslu § 78 s. ř. s. odpovídat žalobnímu petitu, což znamená, že celý předmět řízení musí být postižen buď kladným nebo záporným rozhodnutím – tj. žaloba se zamítá (§ 78 odst. 7 s. ř. s.) nebo se napadené rozhodnutí ruší a věc se vrací k novému projednání (§ 78 odst. 1, 3, 4 s. ř. s.). V případě stěžovatelky byl žalobní petit vymezen zcela neurčitě, nicméně z povahy

věci bylo zřejmé, že se stěžovatelka domáhala zrušení napadeného rozhodnutí správního orgánu o zamítnutí její žádosti o poskytnutí azylu. Soud proto posuzoval ve sporu důvodnost žalobního petitu stěžovatelky a své rozhodnutí o tom, že se žaloba zamítá uvedl v souladu s ust. § 78 s. ř. s. ve výroku svého rozhodnutí ve věci samé.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná a proto ji dle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst.1 s. ř. s.) a žalovanému, který byl v řízení úspěšný, náklady řízení nevznikly, resp. je neúčtoval. Proto soud rozhodl, že žalovanému se nepřiznává náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12.11.2003

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu